

ข่าวหนังสือพิมพ์ (2)

หนังสือพิมพ์ กรุงเทพมหานคร วัน เดือน ปี 3 พ.ค. 2561 หน้า จุดประกาย 5 เรื่อง พลังงานทางเลือก

● กรุงเทพธุรกิจ

จากปัญหาไฟฟ้าไม่เพียงพอ ประกอบกับสถานการณ์ราคาค่าไฟที่มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นและจากสภาพอากาศที่แปรปรวน ชุมชนเล็กๆ ที่ห้อมล้อมไปด้วยสวนผลไม้ ชุมชน "บ้านเป็ดรีดใน หมู่ที่ 2" ตำบลห้วยน้ำขาว อำเภอเมือง จังหวัดตราด ซึ่งเป็นที่ตั้งของพื้นที่ป่าชายเลนที่ครอบคลุมพื้นที่กว่า 12,000 ไร่ทางภาคตะวันออกของไทย เกิดแนวคิดต้องการที่จะมองหาแหล่งพลังงานทางเลือกใหม่ โดยใช้เศษไม้วัตถุดิบที่หาง่ายในชุมชนมาผลิตกระแสไฟฟ้าใช้เพื่อลดต้นทุนค่าไฟในอนาคต

สถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม อาจารย์ยอมรับว่า การเข้าร่วมโครงการนี้เป็นประโยชน์อย่างมากต่อชุมชน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจถึงความเป็นไปได้ในการใช้พลังงานทางเลือกของชุมชนมากขึ้น จากเดิมที่เคยคิดว่าในเมื่อเรามีเศษไม้ในพื้นที่ที่อยู่แล้ว ก็น่าจะสามารถนำมา

จากภาวะโลกร้อน จึงคิดว่าทำอย่างไรที่จะให้เกิด
■ มลภาวะน้อยที่สุด

บัญชีพลังงานครัวเรือน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ศึกษาความเป็นไปได้ของโรงไฟฟ้าชีวมวลจากเศษไม้และใบไม้ ศึกษาความเหมาะสมของเทคโนโลยีการจัดการขยะของชุมชน ศึกษาความเป็นไปได้ในการผลิตกระแสไฟฟ้าจากแผงโซลาร์เซลล์ นอกจากนี้ยังมีภารกิจพื้นที่ศึกษาดูงานด้านพลังงานทางเลือกที่จังหวัดนครราชสีมา และสระบุรี เพื่อสร้างความมั่นใจและความเข้าใจในการทำงานของแต่ละเทคโนโลยีจัดอบรมสมาชิกการผลิตและติดตั้งเทคโนโลยีพลังงานทางเลือกที่ชุมชนสนใจเลือกทดลองใช้เป็นการนำร่อง ได้แก่ เทคโนโลยีแผงโซลาร์เซลล์สำหรับใช้ในการผลิตประปาหมู่บ้านขึ้นเมื่อปี 2558 ทำให้ปัจจุบันสามารถลดต้นทุนการผลิตน้ำประปาจากเดิม 5,000-7,000 บาทต่อเดือน ลดลงเหลือ 3,000-4,000 บาทต่อเดือน โดยหวังเป็นต้นแบบให้คนในชุมชนและชุมชนใกล้เคียงนำไปขยายผลต่อไป

ทำให้ชุมชนเกิดความตระหนักและใส่ใจดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เมื่อชุมชนได้รับความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับพลังงานทางเลือกมากขึ้น เก็บข้อมูลและประเมินศักยภาพได้ ในที่สุดชุมชนจึงตัดสินใจเลือกใช้พลังงานแสงอาทิตย์ มีการทดลองติดตั้งแผงพลังงานแสงอาทิตย์หรือโซลาร์เซลล์ขนาดเล็กเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าสำหรับแสงสว่างทางเดินต้นแบบขึ้น ณ โรงเรียนบ้านเป็ดรีดใน และที่ศูนย์เรียนรู้ชุมชนบ้านเป็ดรีดใน ต่อมาชุมชนได้รับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานภาคเอกชน จึงดำเนินการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์สำหรับใช้ในการผลิตประปาหมู่บ้านขึ้นเมื่อปี 2558 ทำให้ปัจจุบันสามารถลดต้นทุนการผลิตน้ำประปาจากเดิม 5,000-7,000 บาทต่อเดือน ลดลงเหลือ 3,000-4,000 บาทต่อเดือน โดยหวังเป็นต้นแบบให้คนในชุมชนและชุมชนใกล้เคียงนำไปขยายผลต่อไป

ณรงค์ชัย โตโอง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน นักวิจัยชุมชน กล่าวว่าการติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์เพื่อใช้ผลิตน้ำประปาหมู่บ้าน มีติดตั้งทั้งหมด 30 แผง สามารถรองรับการผลิตกระแสไฟฟ้าได้ถึง 9,000 เมกกะวัตต์ ใช้เงินมาจากระดมเงินมาผลิตประปาหมู่บ้านทำงานเฉพาะในช่วงเวลากลางวัน จากเดิมใช้มอเตอร์ 5 ตัวในการปั้มน้ำ คิดเป็นค่าไฟฟ้าที่จ่ายให้การไฟฟ้าถึงเดือนละกว่า 5,000 บาท หลังจากเปลี่ยนมาใช้โซลาร์เซลล์หรือพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถลดต้นทุนค่าไฟลงได้กว่าครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 50 ถือว่าได้ผลเป็นรูปธรรมชัดเจน

“ปัจจุบันทุกครัวเรือนในชุมชนมีน้ำประปาใช้จากในอดีตชุมชนที่นี้ต้องอาศัยน้ำฝนเพื่อใช้บริโภค แต่เพราะเดียวนี้การบริโภคน้ำฝนเริ่มไม่ปลอดภัยจึงหันมาใช้ น้ำประปาหมู่บ้านที่ได้มาตรฐานแทน”
มานิช ฝั่งรัง ผู้ใหญ่บ้าน ม.2 บ้านเป็ดรีดใน กล่าวว่า หมู่บ้านได้เป็นชุมชนต้นแบบ เพราะความร่วมมือกันของคนในชุมชน ผู้นำชุมชน และปราชญ์ชาวบ้าน “มีการนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์กับภูมิปัญญาของชุมชนมาประยุกต์ใช้ และชุมชนยังได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนาชุมชน ทำให้ชุมชนเป็นที่รู้จักของคนทั้งในระดับตำบล จังหวัด ไปจนถึงระดับประเทศ จากที่เคยเป็นเพียงแค่ชุมชนเล็กๆ ในพื้นที่ป่าชายเลน ไม่เป็นที่รู้จัก ปัจจุบันมีหน่วยงานเข้ามาให้การสนับสนุนและศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง”

พลังงานทางเลือก ชุมชนบ้านเป็ดรีดใน

อำพร แพทย์ศาสตร์ ที่ปรึกษากลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาป่าชายเลนบ้านเป็ดรีดใน และอดีตนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยน้ำขาว กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้ความสนใจเรื่องพลังงานทดแทนหรือพลังงานทางเลือก ก็เพราะเกิดจากไฟฟ้าไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนในชุมชน โดยเฉพาะในช่วงหน้าแล้ง เพราะคนในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนผลไม้ ต้องมีน้ำไปใช้รดสวนผลไม้ในปริมาณมาก ทำให้ต้นทุนค่าไฟสูง

ในสวนเป็นหมู่บ้านรักสิ่งแวดล้อม จึงมีแนวคิดที่จะนำพลังงานชีวมวลหรือพลังงานทดแทนที่เหมาะสมเข้ามาใช้ เพราะสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงอยู่ทุกวันนี้มาจากภาวะโลกร้อน จึงคิดว่าทำอย่างไรที่จะให้เกิดมลภาวะน้อยที่สุด แต่เพราะยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพลังงานทดแทนจึงเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยในโครงการยกระดับความรู้ความเข้าใจชุมชนบ้านเป็ดรีดในเรื่องพลังงานกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้สามารถพึ่งพลังงานหมุนเวียนจากฐานทรัพยากรภายในชุมชนที่มี **ดร.บุญรอด สัจจกุลนกิจ** เป็นหัวหน้าโครงการ โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ

ใช้เป็นพลังงานชีวมวลได้ แต่พอทำการศึกษาก็สามารถประเมินได้ว่า ชีวมวลที่มีอาจไม่เพียงพอ ประกอบกับต้นทุนในการก่อสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลค่อนข้างสูง อีกทั้งคนในชุมชนยังไม่มั่นใจเรื่องของฝุ่นละอองและเสียง เพราะกังวลว่าอาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตรและจะส่งผลให้เกิดมลภาวะขึ้นในชุมชน

สำหรับการดำเนินงานที่ผ่านมา นักวิจัยในการใช้กระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านพลังงานทางเลือกภายใต้ความต้องการของชุมชนเป็น โดยจัดทำแผนยุทธศาสตร์พลังงานทางเลือกของชุมชนประกอบด้วย การจัดอบรมการทำ

อำพร ยอมรับว่า ปัจจุบันจากสภาพอากาศที่แปรปรวนเป็นเรื่องที่ชุมชนเองให้ความสนใจ เนื่องจากมีผลต่อการทำเกษตรซึ่งเป็นอาชีพหลักของคนในชุมชน เมื่อสกว. เข้ามาให้ความรู้ ทำให้ชุมชนเกิดความสนใจและเข้าใจถึงสาเหตุที่ผลผลิตทางการเกษตรลดลง ส่วนหนึ่งมาจากภาวะโลกร้อน นอกจากนี้ยังสามารถประเมินถึงทรัพยากรทางทะเลชายฝั่งพวกสัตว์น้ำวัยอ่อนที่ชุมชนพยายามอนุรักษ์พบว่าสาเหตุที่มีปริมาณลดลงเกิดจากภาวะโลกร้อนเช่นกัน เมื่ออุณหภูมิเพิ่มขึ้นเพียงองศาเดียวก็สามารถสร้างผลกระทบต่อน้ำวัยอ่อนตามแนวชายฝั่งได้ความรู้เหล่านี้